

JESTEL

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

17. listopadu 2011 *

Ve věci C-454/10,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Bundesfinanzhof (Německo) ze dne 3. září 2010, došlým Soudnímu dvoru dne 17. září 2010, v řízení

Oliver Jestel

proti

Hauptzollamt Aachen,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení J.N. Cunha Rodrigues, předseda senátu, U. Löhmus (zpravodaj), A. Rosas, A. Ó Caoimh a A. Arabadžev, soudci,

generální advokát: P. Cruz Villalón,
vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

* Jednací jazyk: němčina.

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za českou vládu M. Smolkem a K. Havlíčkovou, jako zmocněnci,

- za Evropskou komisi B.-R. Killmannem a L. Bouyon, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 14. července 2011,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307, dále jen „celní kodex“).

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi O. Jestelem a Hauptzollamt Aachen (hlavní celní úřad v Cáchách, dále jen „Hauptzollamt“) ohledně zaplacení celního dluhu vzniklého protiprávním vstupem zboží na celní území Evropské unie.

Právní rámec

- 3 Článek 202 celního kodexu stanoví:

„1. Celní dluh při dovozu vzniká:

- a) protiprávním vstupem zboží podléhajícího dovoznímu clu na celní území Společenství

[...]

Pro účely tohoto článku se protiprávním vstupem rozumí jakýkoliv vstup zboží v rozporu s články 38 až 41 a čl. 177 druhou odrážkou.

2. Celní dluh vzniká okamžikem protiprávního vstupu zboží.

3. Dlužníky jsou:

- osoba, která protiprávní vstup zboží uskutečnila,
- každá osoba, která se zúčastnila protiprávního vstupu zboží a byla nebo měla si být vědoma, že tento vstup je protiprávní,
- každá osoba, která dotyčné zboží získala nebo držela a která si byla nebo měla být vědoma v době získání nebo přijetí zboží, že vstoupilo protiprávně.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 4 Z předkládacího rozhodnutí, jakož i ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že od měsíce dubna roku 2004 do měsíce května roku 2006 O. Jestel vydražil zboží původem z Číny na internetovém portálu Ebay, kde provozoval dva internetové obchody. Jednal jako zprostředkovatel při uzavírání kupních smluv týkajících se tohoto zboží a za prodej pobíral protiplnění. Určení ceny a dodání uvedeného zboží zajišťoval čínský dodavatel tohoto zboží. Tento dodavatel jej zasílal poštou přímo kupujícím s bydlištěm v Německu.
- 5 Zboží dotčené v původním řízení bylo těmto kupujícím dodáváno, aniž bylo předloženo k celnímu řízení a aniž bylo vybráno dovozní clo, zjevně z důvodu nesprávných označení obsahu a hodnoty zásilky poskytnutých uvedeným dodavatelem.

- 6 Hauptzollamt doručil O. Jestelovi daňový výměr na částky 10 000 eur za clo a přibližně 21 000 eur za daň z přidané hodnoty při dovozu. Zejména tvrdil, že O. Jestel se zúčastnil protiprávního vstupu zboží na celní území Unie ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu. Odvolání podanému proti uvedenému výměru nebylo vyhověno.

- 7 Finanzgericht Düsseldorf zamítl žalobu podanou O. Jestelem proti rozhodnutí Hauptzollamt. Ze spisu vyplývá, že tento soud rozhodl, že zaprvé je vstup dotčeného zboží protiprávní ve smyslu článku 202 celního kodexu v tom, že k němu došlo v rozporu s některými ustanoveními článků 38 až 41 tohoto kodexu a že se na uvedené zboží neuplatní osvobození poštovních zásilek od povinnosti předložit je k celnímu řízení, jelikož skutečná hodnota zboží přesahovala stanovený práh 22 eur. Zadruhé, že O. Jestel je dlužníkem celního dluhu, zejména na základě čl. 220 odst. 3 druhé odrážky téhož kodexu.

- 8 Předkládající soud, k němuž byl proti tomuto rozsudku podán opravný prostředek „Revision“, uvádí, že podle O. Jestela uzavírání kupních smluv na Ebay, jakož i předávání jmen a adres kupujících čínskému dodavateli, tedy operace, které se uskutečnily ve značném časovém odstupu před přepravou uvedeného zboží a vztahovaly se výlučně na kauzální právní úkon, nepředstavovaly účast na tomto vstupu ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu.

- 9 Předkládající soud uvádí, že ještě nebyla vyřešena otázka, zda O. Jestel počítal s tím, že dovozy dotčené v původním řízení jsou protiprávní nebo zda, jak tvrdí, předpokládal, že budou uskutečněny řádně, navzdory jistým pochybnostem, které v tomto ohledu měl. Tento soud však považuje za pochybné, za takových okolností, jaké jsou dány v původním řízení, že by osoba byla dlužníkem celního dluhu na základě tohoto

ustanovení, a to i v případě, že bere v úvahu či dokonce počítá s tím, že prodávající uskuteční protiprávní vstup dotčeného zboží na celní území Unie.

10 Za těchto podmínek se Bundesfinanzhof rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Vzniká celní dluh vyplývající z ‚účasti‘ na protiprávním vstupu zboží na celní území Evropské unie, ve smyslu čl. 220 odst. 3 druhé odrážky [celního kodexu], k tíži osoby, která zprostředkovává uzavření kupních smluv týkajících se dotčeného zboží, aniž by se na vstupu přímo podílela, a přitom bere v úvahu, že by se prodávající mohl při dodávkách zboží nebo jeho části dopustit podvodu v souvislosti s úhradou dovozního cla?

2) Postačuje případně, že to pokládá za představitelné, nebo se stane dlužníkem, až když s určitostí počítá s tím, že tato situace skutečně nastane?“

K předběžným otázkám

11 Podstatou otázek, které je třeba přezkoumat společně, se předkládající soud táže, zda čl. 202 odst. 3 druhá odrážka celního kodexu musí být vykládána v tom smyslu, že na osobu, která zprostředkovává uzavření kupních smluv na zboží a na tomto vstupu se přímo nepodílí, je třeba nahlížet tak, že se zúčastnila protiprávního vstupu uvedeného

zboží na celní území Unie. V případě kladné odpovědi na tuto otázku si předkládající soud přeje zjistit, zda se tato osoba stane dlužníkem celního dluhu na základě tohoto ustanovení, až když s určitostí počítá s protiprávností vstupu zboží, nebo zda k této kvalifikaci postačuje, že pouze považuje takovýto vstup za představitelný.

- 12 Je třeba bez dalšího připomenout, že zákonodárce Unie měl od vstupu v platnost celního kodexu v úmyslu komplexně upravit podmínky pro určování osob, které jsou dlužníky celního dluhu (viz rozsudky ze dne 23. září 2004, *Spedition Ulustrans*, C-414/02, Sb. rozh. s. I-8633, bod 39, a ze dne 3. března 2005, *Papismedov a další*, C-195/03, Sb. rozh. s. I-1667, bod 38, jakož i ze dne 15. září 2005, *United Antwerp Maritime Agencies a Seaport Terminals*, C-140/04, Sb. rozh. s. I-8245, bod 30). V případě celního dluhu vzniklého takovým protiprávním vstupem zboží na území Unie, jako je vstup uvedený v článku 202 uvedeného kodexu, jsou osoby, které mohou být dlužníky celního dluhu, vyjmenovány v odstavci 3 tohoto článku.
- 13 V souladu s judikaturou Soudního dvora ze znění tohoto posledně uvedeného odstavce vyplývá, že zákonodárce Unie měl v úmyslu vymezit osoby, které mohou být považovány za dlužníky celního dluhu v případě protiprávního vstupu zboží podléhajícího dovoznímu clu, široce (viz rozsudky *Spedition Ulustrans*, bod 25, a *Papismedov a další*, bod 38).
- 14 Dále je třeba konstatovat, že taková osoba, jako O. Jestel, nemůže být dlužníkem celního dluhu podle první a třetí odrážky uvedeného odstavce 3, pokud je její činnost omezena na účast při uzavírání kupních smluv na zboží, na pobírání protiplnění za prodej a na sdělování jmen a adres kupujících dodavatelů uvedeného zboží. Tyto

odrážky se totiž týkají osoby, která skutečně uskutečnila vstup zboží, aniž předložila celní prohlášení (viz rozsudky ze dne 4. března 2004, Viluckas a Jonasas, C-238/02 a C-246/02, Recueil s. I-2141, bod 29, jakož i výše citovaný rozsudek Papismedov a další, bod 39) a osob, které zboží získaly nebo držely po jeho vstupu.

- ¹⁵ Podle čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu jsou dlužníky celního dluhu osoby, která se zúčastnily protiprávního vstupu zboží na území Unie a byly nebo měly si být vědomy, že tento vstup je protiprávní. Z toho vyplývá, že kvalifikace „dlužníka“ ve smyslu tohoto ustanovení podléhá dvěma podmínkám, přičemž první je objektivní, a sice účast na uvedeném vstupu, a druhá je subjektivní, a sice že se osoby vědomě zúčastnily operací protiprávního vstupu (viz v tomto smyslu výše citovaný rozsudek Papismedov a další, bod 40).
- ¹⁶ Zaprvé, pokud se jedná o objektivní podmínku obsaženou v uvedeném ustanovení, Soudní dvůr rozhodl, že se protiprávního vstupu zúčastnily osoby, které se jakkoli podílely na tomto vstupu (výše citovaný rozsudek Spedition Ulustrans, bod 27).
- ¹⁷ V tomto ohledu, jak uvedl generální advokát v bodě 39 svého stanoviska, zákonodárce neupřesnil, že osoby, na které se vztahuje toto ustanovení, jsou jediné ty, které k protiprávnímu vstupu přímo přispěly. Může se tedy jednat rovněž o osoby, které jsou zapojeny do jednání, která s tímto vstupem souvisejí.
- ¹⁸ Pokud jde o okolnosti věci v původním řízení, je třeba uvést, že jak uzavírání dotčených kupních smluv, tak dodání zboží, které bylo předmětem těchto smluv, představují prvky jediné operace, a sice prodeje tohoto zboží. Tudíž na takovou osobu, jako

je O. Jestel ve věci v původním řízení, která zprostředkovává uzavření kupních smluv týkajících se tohoto zboží, aniž se na protiprávním vstupu zboží na celní území Unie přímo podílí, je třeba nahlížet tak, že se tohoto vstupu zúčastnila ve smyslu čl. 202 odst. 3 druhé odrážky celního kodexu.

- 19 Zadruhé, pokud jde o subjektivní podmínku nacházející se v uvedeném ustanovení, předkládající soud se táže, zda je ke splnění této podmínky nezbytné, aby účastníci, na které se totéž ustanovení vztahuje, počítali s protiprávností vstupu, nebo zda postačuje, aby to považovali za představitelné. Tato otázka vychází ze zvláštních okolností věci v původním řízení, kdy protiprávní vstup nastal až po účasti.
- 20 Subjektivní podmínky nacházející se v čl. 202 odst. 3 druhé odrážce celního kodexu spočívá na skutečnosti, že osoby, které se zúčastnily tohoto vstupu, si byly nebo měly být vědomy, že vstoupilo protiprávně, což s sebou nese to, že věděly nebo měly vědět o existenci jednoho nebo několika porušení předpisů.
- 21 Jelikož uvedená podmínka souvisí s otázkami skutkové povahy, je v rámci rozdělení pravomocí mezi soudy Unie a vnitrostátní soudy věcí vnitrostátního soudu, aby ověřil, zda je tato podmínka ve věci v původním řízení splněna (viz v tomto smyslu výše citovaný rozsudek *Papismedov* a další, bod 41). Soudní dvůr však při rozhodování o předběžné otázce může případně podat upřesnění, aby tomuto soudu poskytl vodítko pro jeho posouzení (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 10. září 2009, *Severi*, C-446/07, Sb. rozh. s. I-8041, bod 60, a ze dne 11. listopadu 2010, *Danosa*, C-232/09, Sb. rozh. s. I-11405, bod 34).

- 22 V tomto ohledu je třeba uvést, že formulace „měl si být vědom“ obsažená v čl. 202 odst. 3 druhé odrážce celního kodexu, je odkazem na chování informovaného a obezřetného subjektu.
- 23 Dále pak musí předkládající soud provést globální posouzení okolností věci v původním řízení.
- 24 Zejména je třeba usoudit, že osoba zprostředkující uzavírání kupních smluv musí vědět, že dodání zboží pocházejícího z třetího státu do Unie vede ke vzniku povinnosti uhradit clo. Je tedy relevantní otázka, zda zprostředkovatel podnikl všechny kroky, které by od něj bylo možno rozumně očekávat, aby se ujistil, že nedojde k protiprávnímu vstupu dotčeného zboží, zejména zda informoval dodavatele o jeho povinnosti předložit toto zboží k celnímu řízení.
- 25 Také je třeba vzít v úvahu informace, které měl zprostředkovatel k dispozici nebo které by měl znát zejména na základě svých smluvních povinností. V tomto kontextu je rovněž třeba vědět, zda clo, které má být uhrazeno, bylo uvedeno na kupních smlouvách nebo na jiných dokumentech, které měl zprostředkovatel k dispozici, což by naznačovalo, že vstup zboží na území Unie se uskutečňuje řádným způsobem.
- 26 Kromě toho lze vzít v úvahu dobu, po niž zprostředkovatel poskytoval svá plnění prodávajícímu dotčeného zboží. Pokud totiž zprostředkovatel poskytoval svá plnění dlouhodobě, může se jevit málo pravděpodobným, že neměl příležitost seznámit se s praktikami tohoto prodávajícího ohledně dodání uvedeného zboží.

- 27 S přihlédnutím k předcházejícímu je třeba na položené otázky odpovědět, že čl. 202 odst. 3 druhá odrážka celního kodexu musí být vykládán v tom smyslu, že jako na dlužníka celního dluhu vzniklého protiprávním vstupem zboží na celní území Unie je třeba nahlížet na osobu, která se tohoto vstupu zúčastnila jako zprostředkovatel při uzavírání kupních smluv týkajících se uvedeného zboží, aniž se na něm přímo podílela, jestliže si tato osoba byla nebo měla být vědoma, že uvedený vstup bude protiprávní, posouzení čehož je věcí předkládajícího soudu.

K nákladům řízení

- 28 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 202 odst. 3 druhá odrážka nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, musí být vykládán v tom smyslu, že jako na dlužníka celního dluhu vzniklého protiprávním vstupem zboží na celní území Unie je třeba nahlížet na osobu, která se tohoto vstupu zúčastnila jako zprostředkovatel při uzavírání kupních smluv týkajících se uvedeného

zboží, aniž se na něm přímo podílela, jestliže si tato osoba byla nebo měla být vědoma, že uvedený vstup bude protiprávní, posouzení čehož je věcí předkládajícího soudu.

Podpisy.